

Lejlighed til at protestere imod. Vel kan det siges, at denne Indsigelse burde være fremkommen ved Behandlingen af den Lov, som ophæver Invalideforsørgelsen, nemlig paa Grundlag af den paagældende Passus i Bemærkningerne til denne Lov. Og det er jo rigtigt nok; den Gang burde man have gjort Indsigelse; men det forhindrer alligevel ikke, at vi nu, da Beløbet er opført paa Tillægsbevillingslovsforslaget, maa forvare os imod Konsekvenserne af en saadan Bevilling, og vi have derfor tilladt os at tage vort Forbehold.

Paa § 21 findes opført som Tilskud til kommunale Mellemskoler og Realskoler et Beløb paa 2,333 Kr. 33 Øre, deraf 833 Kr. 33 Øre som Tilskud til en Realskole i Sæby; Tilskuddet skal gælde fra 1. November i Fjor, og det svarer saaledes til et aarligt Tilskud paa 2,000 Kr. Det oplyses i Anmærkningerne, at det i dette Tilfælde er en privat Realskole, som er overgaaet til Kommunen, og denne Realskole skal altsaa fremtidig have samme Statstilskud som hidtil. Jeg vil gerne benytte Lejligheden til at fremhæve, at der hersker en mærkelig Planløshed i Fordelingen af disse Tilskud til kommunale Mellemskoler. Naar en Kommune selv bygger og driver en Mellemskole, bevilges der intet Tilskud fra Statens Side, men naar en Kommune derimod køber en privat Realskole, som har Statstilskud, ja, saa følger Statstilskuddet ogsaa med. Det vil sige, at Ejeren sælger Statstilskuddet sammen med Skolen, og det er da ganske naturligt, at det maa blive en helt god Forretning for ham. Naar et Statstilskud f. Eks. beløber sig til 2,000 Kr. aarlig, og man kapitaliserer det, repræsenterer det et Beløb af ca. 40,000 Kr., saa man vil forstaa, at det er en ganske mærkelig Maade, hvorpaa man i saadanne Tilfælde udnytter Staten og handler med Statens Penge. Med Hensyn til Sæby private Realskole forlangte Udvalget derfor Oplysning om, hvorledes Forholdet var. Vi forlangte Oplysning om, hvornaar Skolen var oprettet, og om Ejeren har overdraget Skolen til Kommunen for Vederlag og i bekræftende Fald Vederlagets Størrelse, og som Svar paa disse Spørgsmaal blev det os meddelt, at Sæby Realskole var oprettet i 1880, og fra 1880 til 1885 havde Skolen en privat Karakter; men i 1885 byggede Byen en ny Realskolebygning, og „fra den Tid“, siges der, „er Realskolen nærmest at betragte som tilhørende Kommunen, da saavel Bestyreren som Lærerne bleve ansatte og kunde afskediges af By-

raadet“, som ogsaa fastsatte Lønningerne o. s. v. Skolepengene kunde ikke forandres uden Byraadets Samtykke, og der kunde ikke foretages større Forandringer i Skolens Ledelse uden Byraadets Samtykke. Det oplyses endvidere, at Skolebygningerne ejedes af Byen, og at Udgifterne til deres Vedligeholdelse samt til Anskaffelse og Vedligeholdelse af Inventariet afholdtes af Byen ligesom de Skatter og Afgifter, som paahvilede Skolens Grund og Bygninger. Sluttelig meddeles det, at „da Bestyreren blev antagen af Byraadet, og Skolen betragtedes som tilhørende Byen, har Bestyreren hverken givet noget for Skolen, da han overtog Bestyrerpladsen, eller faaet noget nu ved Skolens Overgang til fuldstændig Kommunkolskole“. Se, det er jo et ganske mærkeligt Forhold, der her foreligger. Bestyreren har i dette Tilfælde ikke faaet nogen Betaling for Skolen, Skolen har i Virkeligheden længe tilhørt Kommunen, og den har i al den Tid — til Trods for, at det altsaa har været en kommunal Skole — beholdt sit Statstilskud, men først nu for nylig er Kommunens Overtagelse af denne Skole ordnet i rent formel Henseende. Jeg vil nu tillade mig at udtale, at der ikke er ret megen Mening i, at en saadan kommunal Skole skal have Statstilskud, medens andre kommunale Skoler ikke skulle have det. Jeg synes, det er noget, der ganske siger sig selv. Men vi for vort Vedkommende i Finansudvalget have ikke fundet Anledning til at slaa ned netop i dette Tilfælde, saa meget mere som det altsaa er oplyst, at Bestyreren ikke har faaet noget for Skolen, og at der altsaa ikke i dette Tilfælde just kan siges at være handlet med Statens Tilskud. Men jeg vil benytte Anledningen til at henlede den højtærede Ministers Opmærksomhed paa hele dette urimelige Forhold, og jeg vil anmode Ministeren om, at man snarest muligt søger at faa noget mere Plan ind i Statens Forhold overfor de kommunale Mellemskoler her i Landet, thi der er ikke Spor af Rimelighed i, at en Skole som denne og mange andre Skoler, der ere gaaede over fra private til kommunale Skoler, skulle profitere af et forholdsvis højt Statstilskud, medens de Kommuner, der selv bygge deres Mellemskoler paa bar Bund, ikke maa faa nogen Andel deri.

Sluttelig skal jeg kun udtale min Forundring over hele den Sag, som den ærede Ordfører udførlig refererede, nemlig det mislykkede Vejanlæg nede paa Sorø Aka-demis Gods. Der har jo været en over-